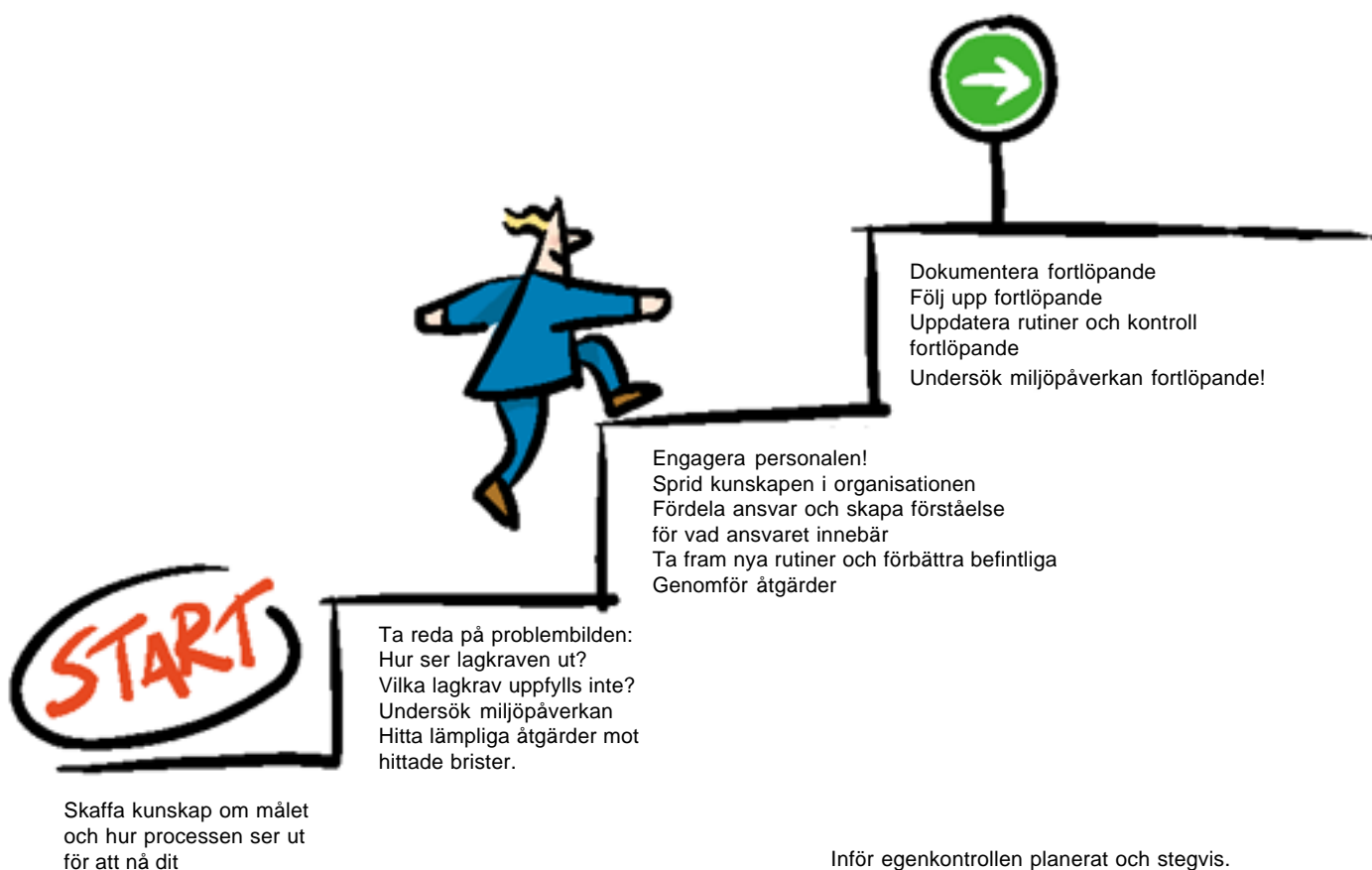

Egenkontroll enligt miljöbalken

Checklista

för miljöfarlig verksamhet

Grundtext: Länsstyrelsen Gävleborg
Bild: Naturvårdsverket, Handbok 2001:3

Egenkontroll enligt miljöbalken-checklista

Checklista

Här är en checklista som du kan använda för att se hur ditt företag uppfyller kraven på egenkontroll. Checklistan utgår i huvudsak från §§ 4-7 i förordning (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. "Egenkontrollförordningen" gäller för företag som bedriver A, B eller C-verksamhet. Checklistan är även ett bra verktyg för andra företag.

Datum: _____
Företag: _____
Adress: _____
Postnr/ort: _____
Organisationsnr: _____
Fastighetsbeteckning: _____
Verksamhet: ☐ A ☐ B ☐ C ☐ U SNI-kod: _____
Miljöledningssystem: ☐ ja ☐ nej
Antal anställda: _____
Kontaktperson företag: _____
Telefonnr: _____ E-post: _____
Verksamhetsansvarig: _____
Telefonnr: _____ E-post: _____

4 § Organisatoriskt ansvar

1. Har verksamheten en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som rör miljöbalken och dess föreskrifter samt domar & beslut för verksamheten? ja nej

Ansvarig (namn och befattning) för de regler i miljöbalken och dess föreskrifter som gäller för verksamheten:

Ansvarig (namn och befattning) för domar och beslut som rör verksamheten:

Läsanvisningar

Fråga 1

För att kryssa ja krävs att det inte finns några tveksamheter. Svar som vet ej och nja tolkas som nej. De ska tydligt framgå i dokument vem som bär ansvaret för ovanstående frågor.

Dokumentet ska även vara fastställt, vilket innebär att det ska vara underskrivet eller beslutat av vd/styrelse/firmatecknare. Även om firmatecknare bär ansvaret för miljöfrågor ska dokumentation finnas. Det samma gäller småföretag med en eller få anställda.

Miljösanktionsavgift

För företag som bedriver verksamhet utan fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret är avgiften för B-objekt 25 000 kr

5 § Rutiner för kontroll för att följa lagstiftning och minimera risker

2. Finns dokumenterade rutiner för att fortlöpande kontrollera reningsutrustning med mera för drift och kontroll. ja nej

Om ja vilka? Ex journalblad

3. Finns dokumenterade rutiner för att fortlöpande kontrollera hanteringen av miljöfarliga kemikalier och farligt avfall. ja nej

Om ja vilka? Ex instruktioner

4. Sker kontrollen kontinuerligt och med bestämda tidsintervall? ja nej

5. Har företaget ett kontrollprogram? ja nej

Om ja, följs kontrollprogrammet? ja nej

6. Hur bedömer företaget att den fortlöpande och rutinmässiga kontrollen av utrustningen fungerar?

- Inte alls
- Mindre bra
- Bra
- Mycket bra

Egenkontroll enligt miljöbalken-checklista

Läsanvisningar

Fråga 2

Här avses kontroll av produktionsutrustningen och mätutrustningen som har betydelse för miljöpåverkan.

Detta kan gälla inspektioner, mätningar, interna eller externa miljörevisioner, rätt utbildad personal, olycksberedskap, kalibreringar av instrument och så vidare.

Fråga 6

För denna bedömning kan avvikelser/påpekanden vid miljörevision/inspektion/anmälningsärenden mm ge värdefull information.

I bedömningen bör stor hänsyn tas till det praktiska genomförandet och inte bara se till skriftliga dokument.

Inte alls: Kontroll förekommer ej.

Mindre bra: Vissa väsentliga delar kontrolleras ej eller undermålig kontroll.

Bra: Bara enstaka mindre viktiga delar saknar fullgod kontroll, i övrigt tillfredställande kontroll av all väsentlig utrustning/hantering.

Mycket bra: All väsentlig utrustning och hantering kontrolleras på ett tillfredställande sätt.

Miljösanktionsavgift

För företag utan att det finns några dokumenterade rutiner för fortlöpande kontroll är avgiften för B-objekt 10 000 kr.

6 § Undersökning, Riskbedömning och Driftstörning

Normal drift

Företaget ska undersöka och bedöma risker för miljön och människors hälsa när verksamheten bedrivs på det sätt som är normalt.

7. Hur bedömer företaget att den fortlöpande och systematiska undersökningen av verksamheten fungerar i förhållande till företagets miljöpåverkan?

- Inte alls
 Mindre bra
 Bra
 Mycket bra

8. Sker en skriftlig dokumentation av bedömningarna?

- ja nej

Särskilda händelser

Företaget ska undersöka och bedöma risker för eller i samband med särskilda händelser, driftstörningar eller olyckor.

9. Hur bedömer företaget att riskbedömningen av verksamheten fungerar vid särskilda händelser?

- Inte alls
 Mindre bra
 Bra
 Mycket bra

10. Sker en skriftlig dokumentation av bedömningarna?

- ja nej

Driftstörning

11. Finns det någon rutin för hur företaget rapporterar driftstörningar till tillsynsmyndigheten? ja nej

12. Har företaget systematiskt underrättat tillsynsmyndigheten om driftstörningar sedan egenkontrollförelagningens införande?

- driftstörning ej inträffat ja nej

Läsanvisningar

Fråga 7

Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt undersöka verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.

Företaget bör sammanställa omgivningspåverkan och grovt bedöma miljökonsekvenserna av dessa. Företaget bör även ha någon form av system för att inhämta ny kunskap, nya krav, ny teknik eller nya råvaror/produkter som berör verksamheten. Vid ändringar i verksamheten som påverkar omgivningen ska företaget se över behovet av undersökningar.

Detta innebär till exempel undersökningar och bedömningar av miljöpåverkan av utsläpp och avfall till luft, mark och vatten. Vidare bör påverkan från buller, ljus, vibrationer och damm undersökas. Viktiga frågor är också hur företaget påverkar miljön genom sin energianvändning och sina transporter. Även företagets råvaru- och produktval är viktiga miljöaspekter.

Bedömning ska ske i förhållande till företagets miljöpåverkan.

Inte alls: Undersökning förekommer ej.

Mindre bra: Vissa väsentliga delar undersöks ej eller på ett undermåligt sätt.

Bra: Bara enstaka mindre viktiga delar utesluts ur undersökningarna, i övrigt tillfredställande.

Mycket bra: Undersökningarna är heltäckande och sker på ett tillfredställande sätt.

Fråga 9

Företaget ska identifiera riskkällor i verksamheten. Därefter ska företaget göra en allsidig uppskattning av sannolikheten för en "olyckshändelse" och miljökonsekvenserna av denna, till exempel oförutsedda händelser, onormal drift eller olyckor.

Inte alls: Riskbedömning förekommer ej.

Mindre bra: Vissa väsentliga delar riskbedöms ej eller på ett undermåligt sätt.

Bra: Bara enstaka mindre viktiga delar utesluts ur riskbedömningarna, i övrigt tillfredställande.

Mycket bra: Riskbedömningarna är heltäckande och sker på ett tillfredställande sätt.

Egenkontroll enligt miljöbalken-checklista

Fråga 11 och 12

Med driftstörningar menas olyckor, särskilda händelser eller liknande som kan leda till olägenhet för människors hälsa eller miljö.

7 § Förteckning av kemiska produkter och biotekniska organismer

13. Hanterar företaget kemiska produkter som kan innebära risker ur miljö- och hälsosynpunkt?

ja nej

14. Har företaget en förteckning över kemiska produkter?

ja nej

15. Verksamhetsutövaren ska förteckna de kemiska produkter och biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- och miljösynpunkt.

Finns följande uppgifter i förteckningen:

a. Namn på respektive produkt?

ja nej

b. Uppgifter om till vad eller i vilka sammanhang respektive produkt används?

ja nej

c. Uppgift om årlig förbrukning eller omsatt mängd för respektive produkt?

ja nej

d. Uppgift om respektive produkts hälso- och miljöfarlighet?

ja nej

e. Uppgift om klassificering med avseende på hälso- och miljöfarlighet?

ja nej

f. Uppgifter om ev. förekommande biotekniska organismer

ja nej

16. Finns rutin för uppdatering av uppgifter enligt fråga 15?

ja nej

Läsanvisningar

Fråga 13

Om företaget ej hanterar kemikalier eller biotekniska organismer behöver ni inte titta på frågorna 14-16.

Fråga 14

Företaget skall ha en förteckning för att underlätta hanteringen av informationen kring de kemiska produkterna. Finns samtliga uppgifter i en och samma förteckning svaras ja.

Fråga 15

Säkerhetsdatablad är användbara och täcker punkterna 1, 4 och 5 om de innehåller rätt uppgifter.

a. Förteckningen ska omfatta produkter klassificerade med avseende på hälso- och miljöfarlighet. Kemikalier som förekommer i hemmiljö, ex diskmedel, kontorslim behöver inte förtecknas.

b. Beskriver på vilket sätt produkten kan skada. Den kan till exempel vara: misstänks kunna ge cancer, giftigt för vattenlevande organismer, kan ge allergi vid hudkontakt.

c. Hälsofarlighet för en produkt beskrivs genom att ange faroklasser (till exempel mycket giftig, frätande, hälsoskadlig) enligt KIFS 2005:5. Miljöfarliga produkter anges med faroklassen miljöfarlig.

Miljösanktionsavgift

För företag som bedriver verksamhet utan att det finns någon förteckning över kemiska produkter och ev. biotekniska organismer är avgiften för B-objekt 25 000 kr

Mer information

- Läs mer om egenkontroll på Finns på www.srmh.se
- Allmänna Råd (NFS 2001:2) om egenkontroll
- Naturvårdsverkets handbok (2001:3) "Egenkontroll en fortlöpande process".
- Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.
- Miljörapport för tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter - Handbok 2001:2 föreskrifter med allmänna råd